

POL-30 Kuvaja Viivi(UM)

27.02.2022

PYYDETÄÄN VAITELIAISUUTTA
Vaitelaisuuspyyntö, kunnes asiasta
neuvoston päätös. Neuvoston päätös
asiasta tehty 28.02.2022.,
vaitelaisuuspyyntö päättynyt 02.03.2022.

Asia

EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta asetetut rajoittavat toimenpiteet; uusien henkilöiden lisääminen listalle

Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta asetettujen rajoittavien toimenpiteiden laajentaminen

Kokous

U/E/UTP-tunnus

UTP 5/2014 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Venäjä ilmoitti 24.2. sotilasoperaation käynnistämisestä Ukrainassa ja aloitti hyökkäyksen useasta eri suunnasta Ukrainaa vastaan. Venäjän toiminta rikkoo YK:n peruskirjaa ja kansainvälistä oikeutta. Venäjän hyökkäys on johtanut laajamittaiseen humanitaariseen hätätilaan ja pakolaisuuteen.

EU on asettanut pakotteita Krimin laittoman liittäminen ja Itä-Ukrainan konfliktin seurauksena maaliskuusta 2014 lähtien. Pakotteita on jatkettu ja laajennettu asteittain. Pakotteita laajennettiin 23.2.2022 neuvoston päätöksillä, kun Venäjä tunnusti itsenäisiksi Itä-Ukrainan Donetskin ja Luhanskin separatistialueet, jotka eivät ole Ukrainan hallituksen kontrollissa, sekä päätti sotilaiden lähettämisestä alueille. Lisäksi pakotteita laajennettiin 25.2. neuvoston päätöksillä, kun Venäjä aloitti sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaa vastaan. Osana viimeisintä pakotepakettia 25.2. hyväksyttiin myös päätös laajentaa Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentäviin tai uhkaaviin toimiin liittyviä rajoittavia toimenpiteitä koskevan henkilöpakoteregiiimin listauskriteereitä siten, että ne ottavat paremmin huomioon muunlaisen tuen Venäjän hallinnolle, ml. oligarkit. Listauskriteereitä laajennettiin neuvoston päätöksellä (YUTP) 2022/329 ja asetuksella (EU) 2022/330. Nimeämisperusteita laajennettiin niin, että niihin lisätään henkilöt ja yhteisöt, jotka tukevat Venäjän federaation hallitusta ja hyötyvät siitä, sekä henkilöt ja yhteisöt, jotka muodostavat sille merkittävän tulonlähteen, sekä luetteloon merkittyihin henkilöihin ja yhteisöihin yhteydessä olevat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt.

Eurooppa-neuvosto kehotti päätelmissään 24.2. laatimaan ja hyväksymään kiireellisesti uuden henkilökohtaisten ja taloudellisten pakotteiden paketin, johon sisältyy myös Valko-Venäjä. Euroopan ulkosuhdehallinto on Venäjän voimakkaana jatkuvan sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi esittänyt olemassa olevien henkilö- ja

sektoripakoteregiimien laajentamista. Henkilöpakotteisiin ehdotetaan lisättäväksi Venäjän hallitusta tukevien suuryritysten ja rahoituslaitosten johtajia, poliittisia ja sotilaallisia päätöksentekijöitä sekä media- ja informaatiotoimijoita. Lisäksi listalle ehdotetaan lisättävän infrastruktuurihankkeita laittomasti liitetulle Krimille vakuuttanut venäläinen yritys. Sektoripakotteita esitetään laajennettaviksi rahoituksen osalta koskemaan Venäjän keskuspankin kanssa tehtäviä rahoitustoimia, jotka kaikki kielletään. Lisäksi pakotteisiin ollaan lisäämässä kielloja koskien kaikkia Venäjän operoimia lentoliikenteen harjoittajia tai Venäjälle rekisteröityjä ilma-aluksia sekä ilma-aluksia, jotka ovat venäläisen henkilön tai oikeushenkilön omistamia. Ilma-aluksilta kielletään laskeutuminen, nousu ja ylilento unionin alueella.

Uudet pakotteet on tarkoitus hyväksyä ja saattaa voimaan mahdollisimman nopealla aikataululla. Pysyvien edustajien komitean (Coreper II) on tarkoitus käsitellä asiaa 27.2.2022, minkä jälkeen neuvoston on määrä päätättä pakotteista.

Suomen kanta

Suomi tuomitsee jyrkästi Venäjän Ukrainassa aloittaman sotilaallisen hyökkäyksen. Venäjän hyökkäys kohdistuu Ukrainaan, mutta myös koko Euroopan turvallisuusjärjestystä vastaan. Venäjän hyökkäys on räikeä kansainvälisen oikeuden loukkaus. Venäjän tulee välittömästi pysäyttää sotatoimet.

Suomi tukee vankasti Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia, itsemääräämisoikeutta ja alueellista koskemattomuutta.

Suomi vastaa Venäjän toimiin osana Euroopan unionia.

Suomi pitää perusteltuna, että EU reagoi välittömästi Venäjän voimakkaana jatkuvaan sotilaalliseen hyökkäykseen Ukrainaan. On perusteltua lisätä henkilöpakotteisiin Venäjän hallitusta tukevien suuryritysten ja rahoituslaitosten johtajia, poliittisia ja sotilaallisia päätöksentekijöitä sekä media- ja informaatiotoimijoita, jotka tukevat Venäjän hallitusta Krimin laittomassa liittämisessä sekä Venäjän sotilaallisessa hyökkäyksessä Ukrainaa vastaan. On perusteltua lisätä pakotelistalle infrastruktuurihankkeita laittomasti liitetulle Krimille vakuuttanut venäläinen yritys. Lisäksi on perusteltua laajentaa sektoripakotteita niin, että rahoitustoimet Venäjän keskuspankin kanssa kielletään sekä venäläisiltä ilma-aluksilta kielletään laskeutuminen, nousu ja ylilento unionin alueella.

Suomi pitää tärkeänä, että EU:n toimissa lähtökohtana ovat johdonmukaisuus, suhteellisuus ja vahva oikeusperusta. Tähän mennessä EU on toiminut johdonmukaisesti ja lisännyt Venäjään kohdistuvia toimia tilanteen niin vaatiessa. Suomi tukee EU:n toimintatapaa.

Suomi pitää tärkeänä, että EU toimii pakotteissa yhtenäisesti.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston käsiteltäväksi on tuotu ehdotus edellä mainittujen Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentäviin tai uhkaaviin toimiin liittyvien rajoittavien toimenpiteiden eli ns. henkilöpakoteregiimin (neuvoston päätös 2014/145/YUTP ja asetus (EU) N:o 269/2014 siten kuin ne ovat myöhemmin muutettuina) kohdistamisesta uusiin henkilöihin ja yhteisöihin. Esitetyt henkilöt ovat

Venäjän hallitusta tukevien energia-alan, liikenne- ja logistiikka-alan sekä investointialan, sotateollisuuden yritysten johtajia, rahoituslaitosten johtajia, poliittisia ja sotilaallisia päätöksentekijöitä sekä media- ja informaatiotoimijoita. Heidän katsotaan tukeneen Venäjän hallitusta Krimin laittomassa liittämisessä sekä Venäjän sotilaallisessa hyökkäyksessä Ukrainaa vastaan. Lisäksi listalle ehdotetaan lisättävän infrastruktuurihankkeita laittomasti liitetyle Krimille vakuuttanut venäläinen yritys.

Neuvoston käsiteltäväksi on tuotu ehdotus Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta asetettujen rajoittavien toimenpiteiden (neuvoston päätös (2014/512/YUTP) ja asetus (EU) N:o 833/2014) laajentamisesta. Näitä ns. sektorikohtaisia talouspakotteita ehdotetaan laajennettavaksi rahoituksen osalta koskemaan Venäjän keskuspankin kanssa tehtäviä rahoitustoimia, jotka kaikki kielletään. Lisäksi pakotteisiin ollaan lisäämässä kielto lentää EU:n ilmatilassa. Kielto koskee kaikkia Venäjän operoimia lentoliikenteen harjoittajia tai Venäjälle rekisteröityjä ilma-aluksia sekä ilma-aluksia, jotka ovat venäläisen henkilön tai oikeushenkilön omistamia, tilausvuokraamia tai muuten määräysvallassa. Tähän kieltoon on poikkeuksena vain hätälasku tai ylilento hätätilanteessa.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

UM/ITÄ-10, Saara Nikkinen, 0295350747
 UM/ITÄ-20, Joonas Heiskanen, 0295 350 535
 UM/KPO-20, Jukka Nikulainen, 0295 350 485
 UM/OIK-10, Mikael Ruotsi, 0295 350 826

EUTORI-tunnus

EU/2022/0225, EU/2022/0226, EU/2022/0229, EU/2022/0230

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
